

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК 11 Ч. 66. Джерзі Сіті, Н. Дж., середа, 7-го квітня 1943. No. 66. Jersey City, N. J., Wednesday, April 7, 1943. VOL. 11

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ АМЕРИКИ. ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0227. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

НАЙВАЖНІШЕ Й ПЕРШЕ ПОВОЄННЕ ЗАВДАННЯ: ПОДБАТИ ЗА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ

ВАШИНГТОН. — Краєве Товариство Плянуння, в якого склад входять представники бізнесу, праці й хліборобства, в числі 50 осіб, предложили президентові Рузвелтові меморіал з 8 точок, в якому кладуть головну увагу на те, що по війні треба зараз дати роботу всім воюючим, що вернули з війська, як й іншим, та подбати про кращі житєві умовини в такий спосіб, щоб усі мали певну й тривалу роботу. Комітет заявив, що не хотів би знову бачити ветеранів, що продають яблука на вулицях, як теж товни людей, шукаючих за працею. Щоби такого по війні не було, треба вже тепер виготовлювати плани. Повоєнна господарка, кажеться далі, повинна бути завданням приватного бізнесу, промислу й хліборобства, яким треба керуватись тим, що вони є відповідальні за загальне добро. Президент Рузвелт був дуже врадований, що дістав меморандум у тій важній справі.

УЧАСТЬ АМЕРИКИ У СВІТОВИЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ ВАЛЮТИ.

ВАШИНГТОН. — „Хтось“ виявив у Лондоні дещо з тих тайних нарад, що ведені в Вашингтоні в справі економічної повоєнної стабілізації. Не думають, що це зробив хтось з представників британського уряду, але є ще 10 інших держав, що беруть участь в нарадах. Досить, що через те тепер виявлено, що Злучені Держави згодні зложити до Фонду Об'єднаних Держав до п'яти біліонів доларів, щоби таким чином створити разом з іншими державами міжнародний фонд, що вдержував би валюту у всіх краях на певній висоті. Підставою булоб золото. Без огляду на те, скільки грошей яка держава не вложила, вона не могла мати при голосуванні більше як 25% з усього числа голосів.

УРЯД ЗАПЕРЕЧУЄ СПЛІТКИ ЩОДО ОЩАДНОСТЕЙ.

ВАШИНГТОН. — Секретар скарбу Моргентав заявив, що він хотів би знати, хто пускає сплетні, що уряд хоче натискати на тих, що мають ощадності в банках, щоби їх витягали й за це купували воєнні бонди. Моргентав каже, що це неправда, бо за купно бондів з ощадностей не здержує інфляції.

НЕМА ЗГОДИ В СПРАВІ МАЙНЕРСЬКОЇ ПЛІАТНІ.

ВАШИНГТОН. — Д-р Джан Р. Стілмен, що посередничить між майнерською юнією й власниками копалень у справі майнерських домагань від імені департаменту праці, каже, що згоди нема, а тому мабуть спір вирішить Краєва Рада Воєнної Праці.

ЦІАВІЩІ ЦІНИ НА ВОЛОВИНУ, ТЕЛЯТИНУ, ЯГНЯТИНУ І БАРАНИНУ.

ВАШИНГТОН. — На вище згадані роди мяса назначив Адміністратор Цін знижені найвищі ціни, які будє можна побирати в подробиційній продажі від 15. квітня. Вони є ріжні в 12 ріжних районах.

ПОВОЮЄТЬСЯ ЗА СУДЬБУ МАЛИХ БІЗНЕСІВ.

ВАШИНГТОН. — Джебз Джонс, секретар торговлі, думає, що малого бізнесмена „жде чорна година“, бо він має шораз менше товарів до продажі й тому не видержить а будє змушений замикати бізнес.

Є ЗАБАГАТО ГРОШЕЙ ДЛЯ ВИТРАТ.

ВАШИНГТОН. — Наслідком воєнних обставин річний краєвий дохід вноситиме цього року 119 біліонів доларів. А це значить, що будє на руках людей, яких 43 біліони доларів для витрати, себто закупна товарів, що збільшить загрозу інфляції.

ВИРАБЛЯЮТЬ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ГУМИ.

ВАШИНГТОН. — З Полудневої Америки доходить добрі вісті: з країв тих дістаємо тепер щораз більше гуми, себто того артикулу, якого нам найбільше бракує.

ЗА ПРОДУКЦІЮ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ.

ВАШИНГТОН. — Офіс Воєнної Продукції оголосив 200 ріжних родів „залізних артикулів“, що будуть виготовлювані для вжитку цивільного населення, не зважаючи на продукцію воєнного знаряддя.

ЗДЕРЖАННЯ ПОЗИЧОК ФАРМЕРАМ.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Фарм Секюріті Адміністрейшен здержало позички фермерам, що їх давано на потреби, звязані з засівами й жнивами, з тим, що повинні бути повернені по жнивах. Кажуть, що всі фонди, що були призначені на ті цілі, є вичерпані. В минулому році уділено 22,000 таких позичок. Через те повстало тепер дивне положення, бо відмовляється позичок тим, що продукують поживу в такому часі, коли всіди голоситься, що продукція харчів це найважливіша тепер справа.

Американські Втрати при Транспортах Літаками Такі Малі, що Майже Ніякі

з ГОЛОВНОЇ КВАТИРИ В АВСТРАЛІЇ. — Начальник команди, що займається керуванням перевозу літаками американських збройних сил, майор-генерал Гаролд Л. Джордж, заявив кореспондентам підчас пресової конференції, що скаже їм щось таке, „в що ніхто не повірить, хіба що читав повісті Юлія Верна“. Цею несподіванкою і доброю новиною є те, що на протязі лютого, коли перевозилось літаками на ріжні світові воєнні терени найбільше війська і воєнних матеріалів, американські втрати в літаках вносять тільки 400 частин з одного проценту того числа літаків, які перевезено на призначені місця, якими можуть бути: Африка, Китай, Росія і т. д. На Паціфіку не втрачено ні одного літака, хоч ворог пробував нанести втрати.

БУДУВАТИМЕ „МЕТАЛЕВОГО ЛІТАКА-ВЕЛИКАНА“

ПОРТЛЕНД (Орегон). — Американський корабельний „чарльїк“, Генрі Ж. Кайзер, заявив, що треба використати воєнну корабельну і літакову розбудову до будування „літаків будучности“. Саме тепер хоче він збудувати модель такого літака-великана з металю, що зможе летіти без перестанку 17,500 миль і бомбардувати Токіо в такий спосіб, як японці бомбардували Перл Гарбор. Такі літаки, каже Кайзер, могли би бути вжиті й для інших цілей, як от для перевозу поживи в місця голоду. Теж і для торговельних і комунікаційних цілей в часі миру.

ВІЙНА В ТУНІСІ МОЖЕ ПОТРИВАТИ І ЧОТИРИ МІСЯЦІ

ВАШИНГТОН. — Військові знавці твердять, що воєнна кампанія в Тунісі може тривати ще від шість тижнів до чотирьох місяців, якщо ген. Ромель захоче битись до останку.

НАША ДОПОМОГА ЗАВАЖИЛА В АФРИЦІ НА ПЕРЕМОГАХ

ВАШИНГТОН. — Офіс Воєнних Інформацій подає, що Злучені Держави можуть гордитись тим, що коли в Африці Аліанти відносять перемоги, то це теж завдяки тому, що Америка зробила „несподіванку“ і доставила на терен війни найновіші тенки та проти-тенкові гармати.

ЗВІЛЬНЕНІ З АРМІЇ, В ВІЦІ ВІД 38 ДО 45, МОЖУТЬ БУТИ ЗНОВУ ПОКЛИКАНІ

ВАШИНГТОН. — Майор-генерал Луїс Б. Герші, що керує військовим побором, каже, що якщо до 1. травня не знайдуть праці в такій галузі, що є есенціональною, ті, що зістали звільнені з армії через вік, то їх тепер знову покликають до браки. Есенціональними є теж заняття в молочарських фармах чи деяких копалнях. Герші каже, що це все залежатиме, як довго затягнеться війна. Бо чим довше, тим глибше треба будє вскати в резервар людської сили.

Аліанти Просять де Голя Відложити Візит в Жірода

ЛОНДОН. — Як уже генерал де Голь, начальник Воюючих Французів, згодився на подорож до північної Африки на побачення з генералом Жіродом, французьким цивільним і військовим командантом Північної Африки, генерал Айзенгавер, начальник аліантських військ у північній Африці, переслав де Гольві просьбу здержатися з відлздом; просьбу мотивував військовими зглядами.

Воюючі Французи висказують невдоволення з проволоки заходів коло об'єднання всіх французьких груп, що співпрацюють з Аліантами.

ВІДОБРАВ КНЯЗІВСЬКИЙ ТИТУЛ ЗА ПРОПАГАНДУ

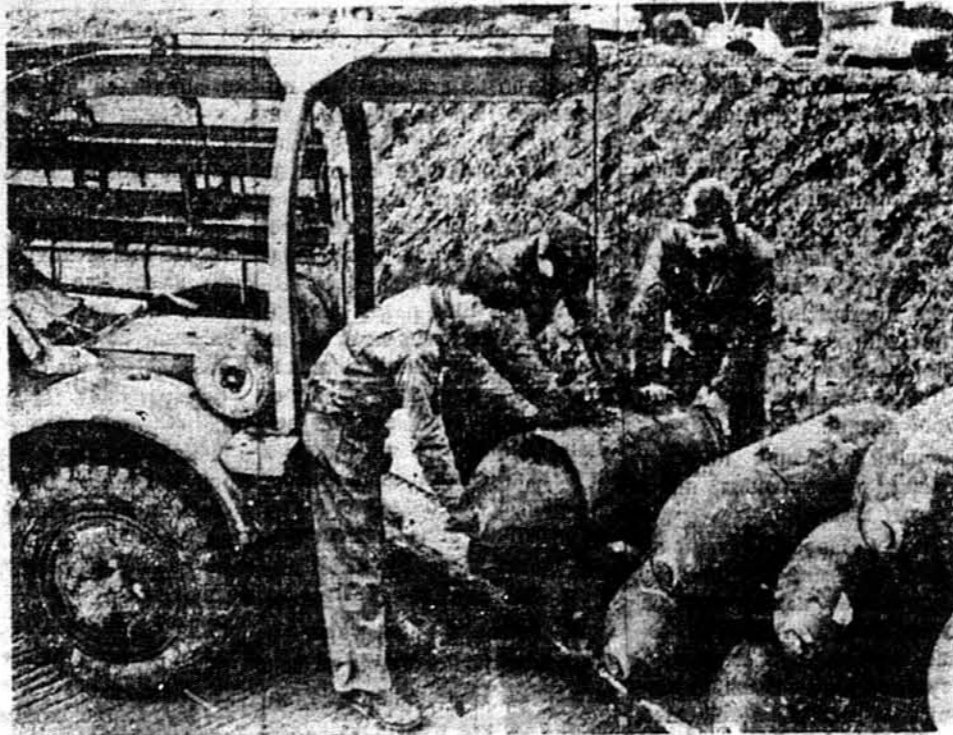
КАІРО. — Король Фарук відобрав Мансурови Даудови, членови королівської родини, титул князя за те, що цей виїхав з Єгипту, нібито в цілі відвідання родини в Туреччині, а тимчасом поїхав до Риму, звідки став вести з фашистського радія проти-бритійську пропаганду арабською-мовою.

ГОЛОД У ТУНІСІ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — У містах Тунісі й Бізерті панує тепер серед тубільців просто голод. М'яса люди не їли ще від січня. Хліб пайкують по 180 грамів (6 унцій) на день. Перед усіми крамницями з харчами стоять довжезні лінії.

ПРЕДКЛАДАЮТЬ ПАРЛЯМЕНТОВІ ПЛАН ПОВОЄННОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ

ЛОНДОН. — Уряд постановив предложити парламентові план Джана Мейнарда Кейнса щодо стабілізації повоєнної монети. За цим планом мала би бути створена міжнародна система, взорована на американській федеральній резервній системі. Уряд скарбу хоче ухвалення плану ще до закінчення війни.

ВЕЛИКОДНІ ПИСАНКИ В ДАРУНОК ГІТЛЕРОВИ. — Американські воїки приготувляють 1000-фунтові бомби для висилки літаками з Англії до Німеччини, Гітлерови на великодний дарунок. Кожна така бомба може розбити цілий блок будівель.

АМЕРИКАНСЬКИЙ РЕЙД НА НЕАПОЛЬ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Коло сто американських літаючих фортець з північно-західної африканської повітряної сили вдарили в неділю по італійському порту Неаполі. Між поціленими об'єктами рейду є десять кораблів, що стояли в порті, в тому числі два великі пасажирські кораблі, три субмарини й велике число менших кораблів. На багатьох інших кораблях рейдери зчинили пожеж. Вони знищили теж причали й докові магазини.

Замітно, що в цім рейді великих бомбовиків не брали участі зовсім для їх оборони менші боеві літаки, як теж цікаво, що всі учасники рейду вирвались з виправи ціло й не втратили ні одного літака. До того вони вдарили по дорозі по недалеких летничій майдані Каподічіно, де знищили цілу армаду стоячих на землі літаків. Підчас цього лету гармада скинула дві сотні бомб.

За італійськими радіовими звідомленнями, бомбардовано теж в неділю Салерно й Сиракузи. Командував цім рейдом генерал Дулітел, що свого часу бомбардував був Токіо.

ВЕЛИКІ АЛІАНТСЬКІ РЕЙДИ НА КІЛЬ, БРЕСТ І АНТВЕРПІЮ.

ЛОНДОН. — Між 700 й 800 британських і канадських літаків вибралося в неділю вночі на виправу проти німецької субмаринової бази в німецькій порті Кіль. 12 літаків не вернулося з виправи, котру британський уряд називає дуже великою.

Зараз на другий день американські літаки з британської бази вдарили по німецьких воєнних фабриках у бельгійському порті Антверпії, а сполудня того самого дня по доках і кораблях у французькому порті Брест. Не вернулося з цієї виправи три бомбовики й один боевик.

АМЕРИКАНЦІ ПРОДОВЖАЮТЬ ОФЕНЗИВУ В ТУНІСІ.

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Другий американський корпус армії в Тунісі, ведучи далі свою офензиву на полудневий схід від Ель Гетар з ціллю подучити чимскорше з восьмою британською армією захопити два горби. У північній секторі йшли завзяті двобої артилерії, підчас коли аліантські літаки концентрували свою увагу на ворожі летничі майдани.

ЧЕРВОНА АРМІЯ НАСТУПАЄ НА НОВОРОСІЙСЬК.

ЛОНДОН. — У своїм наступі на німецьку базу Новоросійськ, на Кубані, червона армія захопила по дводневних боях низку замешкалих місцевостей. В окрузі Ізюму в долині Донця червона армія відбила поважні атаки ворога, як він пробував перейти через ріку.

Донесення бюро Ройтера зо Стокгольму подає, що червона армія заняла Баканськ, положений на головній кубанській залізниці, 12 миль від Новоросійська.

Німецькі літаки пробували зробити рейд на Ленінград, але лише поодинокі літаки встигли пробитися до центра. В боях з російськими німці втратили 42 бомбовики.

ЩО СТАЛОСЯ З ГЖАЦЬКОМ.

ГЖАЦЬК. — Ілля Еренбург, советський воєнний кореспондент, описуючи місто Гжацьк по його добуттю російськими військами, каже, що за 17 місяців своєї окупації німці встигли зовсім знищити його як центр молочарської продукції. Вони плундували, мучили, вбивали, поневолювали. Лишили по собі руйну й смерть.

З 28,000 коров у міській череді осталося при вході червоної армії всего 240, з 37,000 курей 110. Не найдено ні одного самовара. Та не грабування вважає населення найгіршою стороною німецької окупації, а постійне мордування населення. Німці забирали малих дітей від матерей і висилали їх у неволю. Перед війною Гжацьк мав 15,000 душ населення, при вступі німців 8,000, при відступі всего 1,000. З цього одного міста німці забрали принайміні 6,000 душ, понад половину цього дітей.

БРИТІЙЦІ ЗАТОПИЛИ ТРОЛЕР.

ЛОНДОН. — За звідомленням британської адміраліції, британські прибережні кораблі вдарили по 4 німецьких тролерах, як вони найшлися коло порту Дункерки. Бритійці затопили один тролер і вернулися ціло до бази. Тролер потонув горюючи. 13 людей його заложу добуто з моря й взято в полон. Бритійці мали трьох ранених.

ДАНСЬКІ САБОТАЖІ ПО ФАБРИКАХ.

СТОКГОЛЬМ. — По данських фабриках, що працюють для німецького уряду, пішла хвиля саботажу. Німці грозять, що як саботажі не будуть припинені, вони переберуть на себе данське судівництво.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

Subscription rates table with columns for PEREPIDATA, SUBSCRIPTION RATES, and Foreign and Jersey City Rates.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Рахуватись з Волею Народів

Коли зважити, що Вінстон Черчил, британський прем'єр, що хіба хотів би кінця війни вже завтра, а говорить про рішальні бої в 1945 році, то видно, що ті, що знають, як війна стоїть, не дурять ні себе ні інших скорим закінченням війни.

Що це важна проблема, видно, між іншим, і по тім, що її підносить у такій формі такий часопис як Нью Йорк Таймс. Що годі тепер ось такі проблеми обговорювати у всій повноті, це може бути теж зрозумілим, бо не хочемо сами собі завдавати такі рани, які ослаблювали б нашу силу і наш запал.

Друга Кампанія за Военну Позичку

Департамент Скарбу Злучених Держав відкриває другу військову кампанію за воєнною позичкою на домашньому фронті. Ціль кампанії — продати на 13 біліонів воєнних бондів, податкових щадничих розписок та бондів Департаменту Скарбу.

Поки що всі американці, з якого роду не були б, мали порівнювати найкращі положення, бо на території Злучених Держав Америки не відбувалися бої. Нам більше щастило; ніж британцям, росіянам, китайцям та іншим союзникам, які бачили як воєнна машина, «осі» переходила по їх країнах, руйнуючи дома, фарми, взриваючи їх міста, культурні установи, хати.

Департамент Скарбу розраховує на повну співпрацю кожного громадянина в цій боротьбі за свободу. Кожного хто на сьогодні живе в Америці, хто має щастя жити в ній, за тисячі миль від дійсних боєвих ліній.

Кошти звільнення підбитих країн Європи: Чехословаччини, Польщі, Норвегії, Данії, Греції, Югославії, Голандії, Франції, Бельгії та окупованих територій Росії від банд «осі» будуть надзвичайно великі. Ціна визволення буде висока, мірятиметься життям, кров'ю. Те, що ми маємо платити грошима, є багато меншою ціною. Від нас вимагається купувати літаки, танки, зброю, кораблі аби тримати в русі наступ за визволення. Від нас вимагається, аби ми давали газолін та необхідні харчі нашим союзникам, аби уможливити для них боротьбу.

Нема сумніву, що хлопці за морями віддають себе вповні боротьбі. «Нью Йорк Таймс» за 25 березня помістив статтю свого кореспондента, що перебуває з американськими частинками в Північній Африці. Автор описує, якими відваж-

спільних цілей — сходяться у Вашингтоні.

Та це не значить, що, наприклад, Лондон пішов на задні місця, що в Лондоні не обговорюються і не вирішуються найважливі справи, що Лондон зважає, так не є. Але це не змінює цього, що Вашингтон став сьогодні тим осередком, до якого звертається з найбільшими надіями просто тому, що Злучені Держави поставили до цієї війни в такій ідеалістичний спосіб, що кожний бачить, що нам не ходять не тільки про ніякі зиски з цієї війни, але що ми рішені понести великанські жертви для певних ідеалів, що є дорогі американському народові. Ось і тому кожний намагається якнайбільше зеднати собі в Вашингтоні прихильників для своєї справи.

А між тими, що про це стараються є не тільки малі держави, що впали жертвами агресії, але й такі, що були чи є потугами. Крім них ще є народи, що не мали своїх самостійних держав до вибуху цієї війни, а були в складі інших держав, дуже часто переслідувані йгноблені. Ці теж звертають тепер свої очі на Вашингтон, шукаючи в ньому допомоги для своїх визвольних змагань, чи для добуття крадичих прав і забезпечень. А коли ми возьмемо під увагу, що всі ті чинники прагнуть, чи там ведуть свою пропаганду в Вашингтоні, при допомозі численних представництв, пропагандних чи пресових агентств і тим подібного, то можемо собі уявити, яким то міжнародним містом стала тепер столиця нашого краю.

З цього всього можна властиво почувати себе гордим, що стільки держав і народів старається позискати собі Злучені Держави, маючи до них довіру, що вони заступляться за слушну і справедливу справу. Та ота в тому, що саме треба вважати за справедливу справу. Бо коли глядіти на ті різні пропагандні бюра, що себе поборюють, чи ті різні фракції чи особистості, що між собою ворогують, хоч є членами одної й тої самої держави, чи одного й того самого народу, то тоді побачимо, що за великий клопіт має наш уряд з тим усім. От погляньмо на боротьбу, яку ведуть між собою в Вашингтоні різні французькі фракції. Між ними є такі звязні загострення, що ті, що, наприклад, ненавидять генерала де Голя, не зважаючи, що є в французькій армії високими офіцерами, воліють піти до американської армії служити як звичайні вояки. Ніби були під де Голем, якого називають «комуністом».

Ось така тертя є теж між по-

НЕСПОВНЕНІ НАДІ

В одній швейцарській газеті подано такий характеристичний для німецької духовності лист, писаний літом 1940 зарядом берлінського готелю Брістоль до одного швейцарця: „Поважаний пане: У відповідь на вашого листа радо резервуємо для вас на десять днів, починаючи від 28. серпня, кімнату, що виходить на

ляками чи югослов'янами. Не бракує їх і серед чехів, де відчувається добре непокори між президентом Бенешем і б. прем'єром Годзою; що має за собою американських словаків.

Про кожну таку групу можна писати цілий том, коли їде про різні інтриги. Та все те опинюється до певної міри в департаменті стейту, бо всі ті групи найбільше на нього натискають, вживаючи ще до того натиску помочи своїх земляків в Америці, як це роблять, поляки, чехи, словаки і т. д. Коли ще до цього додамо різних претендентів на деякі престолі, як от австрійський, то легко зрозуміти, що війна звалила на американський уряд величезний і дуже відповідальний тягар. Бо кінець кінців усі ті групи — це Європа.

Говоримо наразі про Європу, хоч очевидно, міжнародні проблеми обіймають у Вашингтоні цілий світ, а вже спеціальну увагу приходиться там присвятити з природи речі — американській півкулі, себто нашим найближчим сусідам. Та панує таке переконання, що як не погодиться Європа, то порядку в світі не буде. Тому на Європу звертається найбільшу увагу, бо звідтам почалися дві останні світові війни і звідтам вийде ще одна, якою ми не виграли мира.

Та є одна добра сторона у тому всьому: Вашингтон має добру нагоду завчасу добре пізнати оті всі фракції, а якщо можна було з ними дійти до порозуміння, то, як треба припускати, було б легше по війні порозумітися і з тими чинниками, що їх застанемо на місцях, звільнених від агресорів. Тільки дехто сумнівається, чи ті всі групи, що так тут між собою сваряться, будуть рішальними у тій Європі, яку застанемо по визволенню. Деякі думають, що так. Але багато з тим не погоджуються і кажуть, що про ті всі спори рішатимуть цілком інші люди.

Та чи рішатимуть одні чи другі, є час навчитись визнавати в тих різних спірних проблемах, а це дуже важне, коли маємо на меті завести порядок в Європі.

„Унтер ден Лінден“. Ціна для вас, як для нашого правильного гостя, виносить двадцять п'ять марок.

Одночасно бажаво звернути вам увагу на факт, що нас просто засипують прозьбами від наших правильних гостей, котрих ми маємо коло 4,000, за кімнатами, які виходять вікнами на „Унтер ден Лінден“, бо на загальний погляд у Німеччині тут власне скінчилися війни.

„Ми повідомили всіх тих які хотіли би зарезервувати собі кімнати, що виходять вікнами на „Унтер ден Лінден“, що підчас паради повертаючихся військ вони будуть мусіти дозволити на доступ до цих кімнат гостям, які мають кімнати, що виходять вікнами на подвір'я. Ми мусимо додати це застереження й до вашої резервації на випадок, якби парада повертаючихся військ трапилася підчас ваших відвідін. В інші часи вас ніхто не буде непокоїти.

(Підписано) Др. Больбук, менеджер.

З того, що це писав є якийсь дрібний канцелярист, але голова великого підприємства, і то не до своїх земляків, яких можна признати „втаємниченими“ в німецькі сподівання, але до інтернаціональної клієнтелі, має додаткове значіння. Це показує, що цьому менеджеру з титулом університетського ступня навіть у голову не могло прийти, що сподівання, яким він піддався під впливом неосвіченого кімнатного маляра, могли його завести. В святім переконанні в непомилність Гітлера, яка певно є загадкою для не-німців, приступив цей титулований бізнесмен до „організації“ використання кімнат у своїх готелю з видом на відомий берлінський бульвар, звичайну сцену воєнних парад.

Не менше замітною подорожницею є дата резервації. Німці видимо ждали остаточного кінця війни в літі 1940 року. Можемо собі тепер уявити, яке розбиваюче їх душі розчарування мусить їх огортати тепер, коли після того літа минуло й ще одно літо, а по ньому ще одно і наближається вже третє, а вигляди перемоги певно не ближчі, як були в 1940 році.

Центр Світової Політики

Можна твердити, що Злучені Держави стали сьогодні на переді світової політики. Чи цього вони собі бажали, годі певністю твердити. Але що так є, годі заперечити.

На це склалося багато причин, які звязані з веденням війни, а далі й з справою урядового світа по війні. Світова

демократія спирає нині свою головну силу і націю — на Америку. При її допомозі думає війну виграти. І при її допомозі думає завести кращий лад у світі, опертий на Чотирьох Свободах, проголошених президентом Рузвельтом. Ось і тому не диво, що всі інтики отих усіх сил, що змагають до тих

ІВАН ФРАНКО Основи Суспільности Повість 71) I всі четверо, не виключаючи й пані Олімпії, почали мити й натирати о. Нестора. Свіжа холодна вода справді підбадьорила хворого. Він підвів голову, в очах заблещав огнік свідомості.

до його голови стогнав страшенно, судорожно хапався пальцями за подушку, за груди, за що міг, і тривав притомність. Очевидно, біль був страшенний. Та коли Гапка попередила все, а пані Олімпія зі свого покою принесла у пляшечці оковиту, котрою намочено губку і приложено до рани, він швидко заспокоївся, і здавалося, що заснув.

коновку, побігла за водою. Розпорядившись отак, пані аж лікше відітнула. — Ой, Господи! — мовила вона, обертаючись до Гапки. — Та й пережикажи мене! Я вже думала, чи справді тут яке забійство не сталося! Вся пляшечка пережикажи мене! Я вже думала, чи справді тут яке забійство не сталося! Вся пляшечка пережикажи мене! Я вже думала, чи справді тут яке забійство не сталося! Вся пляшечка пережикажи мене!

— Тут конче треба, щоб хтось раз-у-раз при хворім сидів. І то хтось тямущий, — мовила Гапка. — Ну, таж маємо... Господи! А я загубила та й про головне й забула! А ще сюди йду, думаю про нього, Гапко! Що це значить, що Деменюка нема? Де Деменюка? — Не знаю, прошу пані. Я від учора з вечора його не бачила. — Як то, і не ночував дома? — Не знаю, а його не бачила ні вночі, ні вранці. Отак розмовляючи, вони обидва вийшли з офіцини на подвір'я. Пані Олімпія зирнула в горидець перед вікном, де Гадина вже докошував буряк.

— Тут конче треба, щоб хтось раз-у-раз при хворім сидів. І то хтось тямущий, — мовила Гапка. — Ну, таж маємо... Господи! А я загубила та й про головне й забула! А ще сюди йду, думаю про нього, Гапко! Що це значить, що Деменюка нема? Де Деменюка? — Не знаю, прошу пані. Я від учора з вечора його не бачила. — Як то, і не ночував дома? — Не знаю, а його не бачила ні вночі, ні вранці. Отак розмовляючи, вони обидва вийшли з офіцини на подвір'я. Пані Олімпія зирнула в горидець перед вікном, де Гадина вже докошував буряк.

ясна пані мене здібала на подвір'ю. — Деж ти його бачив? — А тут. — Де тут? — У помешканню єгомостя. Єгомость розмовляла з ним досить довго, а потім він пішов геть. Казав, що йде до ковала Гердера. — Як жеж ти це бачив? Як чув? — Я ходив по саду... садівник мене просив обійти, чи хто де не закрався... дивлюся з тамтого боку, в вікні о. Нестора світло. Я підійшов під вікно й бачив... — Щож ти бачив? Що? — поспішно питала пані. — Поза її плечима пішов м'ороз, по лиці розлилася смертельна блідість, на чоло почав виступати холодний піт. Гадина не бачив цього. Він стояв з косяго в руці й похилив лице вниз, бачачи по невчасі, що непотрібно зирнув з цим оповіданням, котре може наробити йому біди. — Ну, говори, говори, що ти бачив? — налягала пані. (Дальше буде).

Дж. Малей

ЗВІТ З ПОБУТУ В СОВЕТСЬКІМ СОЮЗІ

ВАШИНГТОН, Д. К. (ОНА). — Офіс Военних Інформацій оприлюднив звіт урядового представника морської транспорції в Советському Союзі, капітана А. В. Пірсона, про те, що він там бачив і пережив. Капітан Пірсон уродився в Швеції 1886 року. До Америки прибув ще молодим хлопцем і 1912 року став горожаном Злучених Держав. Працював довіг літа в корабельній компанії Мур-Мікормик як капітан на однім з пароплавів, що курсували між Нью Йорком і Південною Америкою. В 1942 році американський уряд вислав його до Советського Союзу як представника морської транспорції в тих портах, в яких американські кораблі вилadowували післану Советам американську воєнну зброю.

По своїх повернуто до Америки капітан Пірсон написав урядови довший звіт про те, що він там бачив і пережив. Розуміється, що цей звіт є довірочний, але уряд думає, що децю можна подати до загального відома.

Капітан Пірсон дуже добре виконав поручення американського уряду в Советському Союзі і як повернув, то уряд назначив його капітаном пристані в Сан Педро. Пірсон має тепер рангу командного лютенанта американської морської флотії.

Про свою подорож і побут в Советах капітан Пірсон оповідає так:

На весні минулого року я вийшов до Мурманська як представник американського правительства. Америці треба було мати там свого чоловіка і я згодився поїхати. Зі мною також поїхав Г. Р. Вейнштейн, що мав бути моїм помічником. З Нью Йорку до Ісландії ми не мали ніяких особливих пригод, але з Ісландії до Мурманська німецькі підводні лодки атакували аж три рази. Перших два рази вони нічо серйозного нам не заподіяли, але третій раз мали щастя. Німці напали на нас субмаринами і літаками. На третого травня ми вже проходилися з своїм товаришем Вейнштейном по нашій кораблі й обговорював з ним план праці в Мурманську. По якійсь часі він пішов спати, а я ще хотів підготуватися. Як тільки приготувався до голення німці заатакували наш корабель і поцілили його повітряною торпедою. Він почав тонати. Я вилетів на палубу і почав з товаришами спускати ратунковий човен. Корабель тонув дуже скоро і ми ледви врятувалися. На морі панувала буря і кидала нашим ратунковим човном як сірником. Над ранком надплила рибальська лодка і врятувала нас. Ми чули, як над нами літали ворожі літаки, але надворі падав сніг і вони нас не бачили. На третій день ми прибули до Мурманська і дякували Богу, що не потонули.

В Мурманську я стрів англійського представника морської транспорції, Мікормика. Він привітав мене й казав, що в Мурманську все в порядку. Мікормик був радий, що я приїхав й обіцяв, що буде зі мною кооперуватися. Як ми розмовляли, до нас біля пристані підійшов невеликий росто чоловік і почав говорити з Мікормиком про якийсь діло. Потому ми познайомились і я довідався, що це був проф. Папаній. Тойсакий, що в 1938 році їздив на північний бігу робити метеорологічні студії. Про нього тоді в Америці дуже багато писали, а в Советському Союзі він є легендарною фігурою. Він був першим советським громадянином, з яким я познайомився, але розмовляти з ним не міг, бо він негайно відійшов. Мікормик казав, що Папаній є головою морської транспорції на північній морі і завжди дуже занятий.

Я пішов до призначеної для мене квартири, переодівся, вилупив гарячого чаю, і положився відпочити. За якийсь час німці зробили наїзд і так збомбардували місто, що годі було до ладу привести. Непрошені гості навідувалися до Мурманська кожного дня рано, у вечер і ніччю. Одного дня ми перебули чотиринадцять повітряних рейдів. Я з початку записував напади німців на Мурманськ, але їх було так багато, і так часто, що занотувавши 168, перестав записувати їх. Це перший раз переживав я бомбардування міста з літаків і мшу признатися, що це є страшна річ. Як поч-

і радів з того, що своєю працею починається до перемоги демократичних держав над темними силами фашистських диктатурів. По огляненню корабля капітан запросив мене на обід, але як тільки ми почали їсти, то німці збомбардували пристань. Ми вибігли на палубу й дивилися, як советська артилерія відбивала повітряний напад. Німці дістали доброго бобу й відлетіли до Фінляндії. Ми вернули до їдальні і докінчували обід, але над Мурманськом з'явилася друга ескадрона німецьких літаків і так сильно почала бомбардувати місто, що воно майже ціле загорілося. Навіть біля нашого корабля впала велика бомба, але не зробила ніякої шкоди.

Як німецькі бомбовики відлетіли, то я з другим капітаном пустився бігти до міста, об мене здавалося, що мій дим також був в огні. Ми бачили, як бомби розривали залізну дорогу, порозкидали залізнодорожні вагони, знищили телефонні дроти і поробили великі ями в місті. Всюди лежали побиті старі й молоді люди, текла кров й горіли будинки. Перед одною хатою ми бачили двадцять і всім трунів, між котрими я пізнав свого знайомого з Нью Йорку, якого я щойно був рано стрінув. Хто був би подумав, що того самого дня я буду його ховати. Це був великий удар для мене. Той суботи я сповняв обовязки лікаря, погребника і священника. Мене кликали до трупарні пізнавати вбитих, які ще рано весело працювали при вилadowуванні наших кораблів і тишилися, що Америка достаче їм воєнного зняряддя. Я пізнав труп нашого кухаря, якого ми з Мікормиком того самого дня поховали на мурманським цвинтарі. Мікормик виконав гріб, а я відправив молитву. Того повітряного рейду в Мурманську я не забуду до гробової дошки, бо стільки пролягало крові й порозриваних трунів я ще ніколи не бачив. Та мурманська трупарня донині перед очима мені стоїть. Сморід, труни, кров, плач рідні — таких сцен не можна ніколи забути. Я перший раз ходив до кістки в людській крові, а як виходив з трупарні, то дві дівчинки бігли, щоб я прийняв життя їх вбитим сестричкам. Вони дивилися на мене, як на чудотворця, але я ніщо не міг їм порадити.

От яке пекло переживає советський народ. Лютий ворог не перебирає в засобах і нищить його всіма способами. Ні, я ніколи не забуду свого побуту в Мурманську.

Повернувшись з цвинтару додому, я почав переглядати валіку нашого кухаря і найшов в ній лист від матері, в якому вона дякувала йому за гроші і питалася: „коли ти, дорогий сину, додому вернеш? Чи ти знаєш, що я вже дванадцять літ тебе не бачила? Ні, дорога мамуно, ти вже не побачиш свого сина. Він вже не верне додому.

В короткі часі після цього рейду на Мурманськ я вийшов до Архангельська. Іхав з Мурманська поїздом, а мої товариші по подорожі був молодий червоноармієць. Був веселий, бадьорий і мав на грудях дві ленінські звізди. Ми заприятелілись і розмовляли про війну і він оповідав мені дуже цікаві річі. Наприклад, говорив, що німецькі воєнки є дуже великі божушки. Він був довгий час на фронті і добре простудіював німецьких „суперменів“. Казав, що вони тільки машинами добре воюють, а як приїде стати віч на віч в рукопашному бою, то німці відразу здаються і поводяться як непосидючі діти перед батьком, коли побачуть ремінь в його руках.

В дорозі з Мурманська до Архангельська на наш поїзд напали німецькі літаки і хотіли його збомбардувати. Поїзд зупинився, а ми повтікали в ліс і ждали, поки німецькі літаки не відлетять. Німці кидали бомби, але поїзд не ушкодили і ми знов пустилися в дорогу. Мій червоноармієць дуже жалував, що не мав при собі машинного кріса, яким він управляв на фронті, бо він був би показав німцям, як вони мають право нападати на неозброєний поїзд. Вони тільки з безборонними людьми вміють битися, а як приїде до білки рівний з рівним, то німці відразу здаються.

За якийсь час ми приїхали до розриваного німцями моста й мусіли пересідати в інший поїзд, який чекав на нас на другім боці. За яких дві години їзди ми розлучились. Червоноармієць пересів в інший

КОНЦЕРТ ЛЮБКИ КОЛЕССИ

світової слави української піаністки, що мав відбутись 21. лютого

ВІДБУДЕТЬСЯ 18. КВІТНЯ 1943

(в Квітні Неділю), в ТАВН ГОЛ в Нью Йорку. Початок: год. 8:30 вечер.

Тикети закуплені на день 21. лютого, є важні на цей концерт.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

РАЧЕСТЕР, Н. Й.
Свято Т. Шевченка і \$513 на А. Ч. Хрест.

Дня 14. березня відбулося в битком набитій парохіяльній просторій галі при укр. греко-кат. парохії св. Йосафата Шевченкове Свято, яке зачалось вітпіванням „Заповіту“ (Шевченко-Стеценко). Понад 600 осіб стояло, як співав Мішаний Хор під проводом диригента п. Петра Довгого. Хор відспівав ще „Думи мої“ (Шевченко-Лисенко), а при кінці концерту „Стоїть гора високая“ (Смоленського) і „Живи Україно“ (М. Гайворонського), виявляючись з свого тяжкого завдання досить добре.

У вступнім слові підніс п. Володимир Гавриляк, президент Комітету, заслуги Шевченка, стверджуючи, що його дух житиме так двою, поки житиме український народ. Реферат про життя і діяльність Шевченка вголосив англійською мовою о. Й. Шмондук, молодий сотрудник. Доклад був пристосований до того, що признаний головню для нашої молоді. Мені здається, що наша молодь ще ніколи не мала нагоди почути в англійській мові реферат про Шевченка, виголошений з такою любовю і пошаною до Шевченка, що кожний міг відразу пізнати, чому саме український народ так високо цинить свого генія і мученика. Ще реферував п. Дмитро Братусь, що зупинився головню на тому, щоб обіднатися і спільно помагати українському народови, бо таким чином виявимо, що ми дійсно розуміємо Шевченка.

НЮ ЙОРК, Н. Й.
З нагоди вистави пєси „Циганка Аза“.

Коли приїдеться нам розбирати справу українського театрального мистецтва, то прийдемо до висновку, що наша театральна література є досить скромною, як скількістю так і своєю якістю. Велике число із пєс не надається до постановки тому, що в них мало позитивного елемента. Наш селянин є представлений у них в некультурній формі. Кругом нього всякі темні духи, які дають триумфують над справедливістю та чесністю. Другий важкий чинник у виставленню др ми, на який багато авторів не звертають уваги, це технічна сторона. Наприклад буває так, що пєса на 4 чи 5 дій має 6 або 7 відслон і кожна із тих відслон представляє інше місце. Отже, коли це може має свою вартість із літературної сторони, то із технічного боку вона не практична, а то і не можлива до постановки у наших скромних засобах. Через те буває, що деякі пєси, написані навіть слабшими авторами, мають добрий успіх зі взгляду на свою драматично-технічну структуру.

Одна із таких добрих, що заслугує на особливу увагу для любителів української сцени, це є „Циганка Аза“, драма на 5 дій зі співами та танцями написана нашим класиком — Михайлом Старецьким. Тому що ця пєса є досить трудна, не часто можна її побачити на нашій сцені. Ця драма є цікавою не тільки своїм драматичним змістом, акцією, співами та танцями, але також є поучальною із чисто національної сторони.

Тут автор представляє табір циган, що вандрує по шілій України, з одного села в друге. Це народ вільний, свободний і рівночасно байдужий. В них спів, музика та танці на денним порядку. Так і засовано це в їхній пєсі:

„Бо ми вільні собі птінці.
Вітер брат нам, нічка мати“.

Головними особами в цій табірці вляються: Аза, молода циганка, яка кохає цигана Василь. Аніраш, старий циганський отаман і стара циганка Гордіна, мати цілого табору, та багато інших циган та циганок.

Завязок цієї драми починається тоді, коли Василь залюбується в селянській дівчині Галі, а вона виходить замуж за його проти волі своєї рідні. Батько перед смертю вирікає пєсу за її вчинок і також наказує своїх синів, щоб вони відреклись сестри.

Василь і Галія тяжко будують. Погоріла їм раз хата, яку поміг будувати пан, як також погоріла кузня, що була одним джерелом їхнього існування. Тепер настала нужда така, що й їсти нема що, тільки вітер та пугач завиває коло хати, яка стоїть коло цвинтаря. Галія ходить мов громом прибитая, бачить як Василь нудиться за циганами, і вона також думами між своїми, на селі, при веселих часах. Одиною розродою для неї вляється в добродушний, але затурканий сирота Панас, який деколи розвеселить її. Ну і здавалосяб,

КОНГРЕСМЕН МЕЛВІН МААС З МІНЕСОТИ, котрий проложив новий план побору людської сили.

3 МУЗИКИ

„ЛЮБКА КОЛЕССА ЧАРУЮЧА НА ПОМИНКАХ...“

Під таким наголовком помітив торонтонський „Іннінг Телеграм“ з 27. березня б. р. обширну рецензію про великий концерт в пам'ять Тараса Шевченка, в якому виступали такі артистичні сили як піаністка Любка Колесса та тенор Михайло Голінський, а промовцем був Антін Глінка, парламентарний посол. Велика концертна саля „Месі Гол“ в Торонто, як пише часопис, була битком набита. Звідомлення згаданого часопису про цей концерт дуже різниться від інших, що появляються з нагоди таких концертів. Згадка про Шевченка коротка, але змістовна, з підкресленням поваги і сили „Заповіту“, відіграного на піяні панною Стелено Шкляр на початку концерту. Як пані Любка Колесса, так і П. Голінський виступили з широкою програмою.

З цього, що написано про гру пані Любки Колесси, наведемо перше речення на початку, яке звучить так: „Любка Колесса заставляє піяно співати при першій дотку її чудових рук“ та кінець, в якому читаємо: „Вона є піаністкою, котра чарує, навіть в хвилину найбільшої задуми. Вона добуває з піяно пісно, яка залишається в нашій пам'яті ще довго по тім, як не чути звуку“.

SLAP THAT JAP!

BUG SWATTERS cost money!

BUY U.S. WAR BONDS - STAMPS

U.S. Treasury Department

WILKES BARRE, PA.

ПОВІДОМЛЯЄМО УРЯДНИКІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ В ВІЛКС-БЕРРІ І ОКОЛИЦЯ, що

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

відбудуться

В СУБОТУ, 10. КВІТНЯ (APRIL 10, 1943)

в годині 7. вечір

В САЛІ УКРАЇНСЬКОЇ КООПЕРАТИВИ, WILKES-BARRE, PA. 833 N. WASHINGTON STREET.

На зборях передстає зустріч головною предств. Г. Герман, з відомлення з річного засідання головною уряду У. Н. Союзу. Опісля буде реорганізація Округного Комітету.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

Гарні картки в книжковій формі з віршами і з конвертами, ціна: 5 центів одна.

Уживайте купон, котрий тут додаємо:

Прощу мені прислати картки книжкових, на що залучаю \$

Називше

Число і уліція

Місцевість і стейт

На С. О. D. не висилаємо. Платежність можна послати поштовими марками.

“SVOBODA”

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

Нові Думки про Сон

Сонце й сон.

Все, що живе на землі, є дитиною сонця. Кожне з них можна би приврянути до мотору, що крутиться доти, доки воно світить. Тому, що сонце все освічує лише половиною земної кулі, завжди живе лише половина створінь. Скоро лише життєдайне сонячне світло пересунеться на один ступінь довжини, а за ним надтягне тумрява, замирає на цій смузі життя: квіткі студують свої пелюстки, листочки хнюються влі, рослини перестають побирати з повітря двоокис угля й не асимілюють його, комахи залазять у щілини, а пташки не ширняють, так мило для нашого вуха, як удень. Лише хижакі виповзують зі своїх криювок, щоб насититися добуcho. Дити сонця сплять. Восени, як сонце починає кружляти чимраз нижче над овидом, дерева скидають своє листя, перестають жити й майже пів року сплять. А з ними завмирають усі нижчі тварини, що ще не навчилися обходитися без сонця й хоронитися перед студією. Комашка дубіє, жаба залазить у ймаку дрімле так до весни. Кажан (ліллик) загортається в свої крильця, і жака звивається в клубок і навіть вуйко-бурмидо заспляє сном праведних. Майже пів року вони проспінляють. Ростинам і нижчим холодокровним тваринам випадає з рахунку їх життя три четвертини через ніч і зимоувий сон. Лиш одну четвертину вони проводять у повній свідомості без сну.

Та в історії нашої планети виступає дуже замітна подія: живе створіння — дити сонця еманципується від свого батька сонця. Воно вичується нагромаджувати в собі великі маси рстинної поживи й сплякувати її в собі поволі. Рстинні матерії це стиснене тепло сонця, рстинна пожива це проковтнене світло сонця! З

ПРОГРАВ ПОДИНОК. Це був німецький повз, але він пішов на двобій з американськими військами й програв його. Майор Баб Броскін оглядає його на провалі, що веде до міста Гафси.

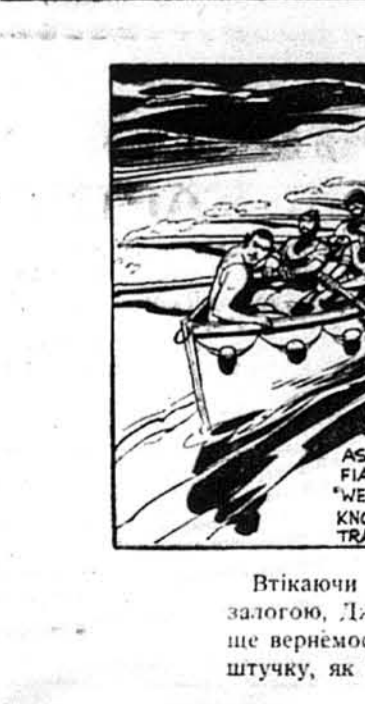
Сон — навмисна смерть?

Точні наукові досліді над сном почалися щойно в наших часах. Щойно вони положили перші об'єктивні основи підзрозуміння цього таємничого чуда природи. Кожний з нас знає, якто хрушкаки прокидаються-неживими. Є це охоронний-рефлекс (відрах), який можна викликати дотиком певних місць на тілі. У сонечка (завульки) можна викликати те ж явище, як доторкнутися його грудних сегментів; сонечко оживає за дотиком його черевних сегментів. В одного роду блохидиті самчик вилізти на вище положений листок і там же на «вибрану свою серця». Скоро побачить, що на нижче положений листочку лізе самичка, кидається на неї, але так, щоб поцілитися вільне місце між головою й грудним шитом. Поцілится, то самичка падає в паморочки й він може задоволити свої бажання; не поцілится — то провалі. Красуна розлючена його незручністю, ловить його вбиває на місці.

Подібні стани, як удавання неживого або відрухові пошевільні параліжи, приходять також і у вищих тварин ба навіть у людини. У них можна викликати параліжний відрах головою при помоті очей. Коли курку притиснути головою до землі, а поперед очима потягти сюди й туди крейдюю, то курка буде загінтовизована, себто буде «зачарована» рефлексом, який роблять рухи крейди на її оці, і то спеціально на її зорові мязи. Подібним способом загінтовизовує гадюка свою жертву. Гадюка впливає в неї свій зір, випрялюється високо вгору, а жертва не може відвратити від неї свого зору й тому не може порушитися. Подібно поступає гіпнозизер із людьми. Він або полонне зір свого медія або тим способом, що впливає в нього свій зір, або тим, що держить перед його очима ліскучий діамант. Таким способом наступає такий самий відруховий поневільний параліж, катаlepsis, у людей, які дають легко відлівати на себе, які легко піддаються чужій сугестії. Гіпноза це стан примусового параліжу, споріднений з удаванням мертвого у тварин і є де-вічим подібний до нормального сну. Гіпноза можна легко перевести в сон.

ТАРЗАН, ч. 745 Сумнівна оборона.

Втікаючи со своєю дикою залогою, Джегер говорив: „Ми ще вернемося! Я ще знаю одну штучку, як їх піймати!“

На другий день Тарзан заставив своїх товаришів до горячкових приготувань до оборони.

Працюючи важко й успішно, вони збудували село й оточили його високою огорожею та наробили багато хатинної зброї. Але чи ці прості оборонні засоби зможуть здержати наступ ворога?

ЗА ОСТОРОГУ ЗО СКАЖЕ-ННИОЮ.

Головна квартира другої службової команди військових сил на Гверноріс Айленд, у Нью-Йорку, подала до відома, що в вівторок, 30. березня, коло 3. години сполудня, якогось невідомого вояка покусав собака на перехресті вулиць Смит-філд стріт і Перша Евеню в Питебургу, Па. Мовляв, як показалося, не був скаженим. Вояк цього не знає. Його раба є уже небезпечна; коли він не буде лікуватися, укушення спричинить смерть. Лікування мусить початися як найскорше, бо як недуга розвинеться, тобто по впливі 10 до 14 днів, на лікування буде залізено.

Сказано було далі, що догадуються, що вояк виїхав з Питебурга. Якби він дістав отсю вістку, він має негайно зголоситися до найближчої військової влади, аби піддатися негайному лікуванню.

Зараз наступного дня по розсаді цієї пресбни зголосився до військової влади в Питебургу 20-літній вояк, „престий“ Тренгіно Скарпіно, кажучи, що оголошення відноситься відно до нього. Його приятелі дізналися за пошукування військової влади й він зголосився. Однак він заявив, що собака його не вкусила так сильно, аби пробити шкіру. Лікарі оглянули вояка й ствердили, що справа маєтись дійсно так, як вояк каже: з огляду на те, що зуби собаки не пробили тіла до крові, заразки скаженими не могли лійти до крові. Вояка відправлено, не піддаючи його лікуванню.

серця стає повільніше, залози обмежують свою діяльність. Катар, що в день не давав нам спокую, в сні наче кудись дівся. Як уранці пробудимося, тишимся, що не маємо вже катару; та за четверть години бачимо, що це вилічени та кожніше сповідаємо; сном і сповідаємо залоз, які, подібно, як мизкова кора, є блокювані підчас сну тіла.

(Дальше буде).

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

Клівленд, О. — Збори Тов. Соц. Кліт. від. 336, відбуються в неділю, 11. квітня, в годині 1. пополуадні. Просимо всіх членів прийти на збори й вирішити свої вклади, бо тепер тяжко до кожного члена їхати за акційкою. — Т. Кальмух.

Дітройт, Міш. — Збори Тов. Зал. Січ. від. 75, відбуються в неділю, 11. квітня, в год. 1. пополуадні, в селі У. Н. Дому при Марцін ул. Просимо приносити свої місячні вклади на збори, бо час не позволяє їхати по хатах колектувати. — За уряд: М. Пристані, секр.

Клівленд, О. — Місячні збори Тов. ім. І. Франка, від. 334, відбуються 11. квітня о 1. годині по обідні в У. Н. Домі. Просимо членів прийти на ці збори, бо є важні справи до залагодження. Також просимо членів вирішити свої вклади, бо в протиний раз будуть суспендовані. — За уряд: Н. Задерелький, предс.; С. Морозович, фін. секр.-кас.; І. Жук, рек. секр.

Нью-Йорк, Н. Я. — Бр. св. Нодолмра, від. 130, повідомляє своїх членів, що кварталні збори відбуються в суботу, 10. квітня, в 8. год. ввечір, в парох. домі, 217 Іст 6. вул. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо маємо важні справи до залагодження. — І. Середийський, секр.

ФІЛЬДЕЛЬФІЯ, ПА.

Місячні збори Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, відбуються в неділю, 11. квітня, в годині 12:30 пополуадні, у У. А. Дому, 847 Н. Францін ул. Просимо всіх членів, місцевих і позамісцевих прийти на означений час. Напоминаємо доглянути членів, щоб прийшли й вирішили свої вклади, бо в протиний раз можуть бути суспендовані. — За уряд: Н. Волошанський, предс.; Н. Парашак, кас.; В. Діаф, секр.; 6009 Уотсон Ст.

Філадельфія, Па. — Місячні збори Тов. Любо, від. 45, відбуються в неділю, 11. квітня, в домі Тов. Горюжан, 847 М. Францін ул., в годині 2. пополуадні. Тому, що є багато рижих справ до залагодження, просимо членів прийти на означений час. Кампанія приєднання нових членів продовжується, тому просимо зголоситися на збори, а організатор А. Малачук радо обслужить. Сала зборів отворена від полуадні й будемо залагоджувати всілякі справи. — М. Дубає, предс.; А. Гарасим, кас.; Т. Малані, секр.

Клівтон, Н. Дж. — Збори Тов. Укр. Січ. від. 182, відбуються в неділю, 11. квітня, в годині 3. пополуадні, в галі парохіальній, 45-47 Топіт Евеню, Пасейк. На порядку денного є дві справи до залагодження. Також обов'язком кожного члена є прийти на збори і вирішити свої вклади, бо в протиний раз будуть суспендовані. — О. Боднарчук, предс.; Г. Ясківка, секр.

Філадельфія, Па. — Подіємо до відома членів Бр. св. Василья, від. 339, що місячні збори відбуються в суботу, 10. квітня, в год. 7. ввечір, в домі Громалю, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів, хто має закладені военні боти, щоб дали точний звіт урядови на цих зборах, бо цього вимагають вищі влади. — За уряд: І. Сорока, ст.; Предс.: І. Сорока, мол. кас.; Андрий Хромак, секр.

Озон Парк, Н. Я. — Місячні збори Тов. Вішня Україна, від. 200, відбуються в суботу, 10. квітня, в годині 8. ввечір. Просимо всіх членів, місцевих і позамісцевих, прийти на ці збори в означений час, бо є важні справи до вирішення. Рішож буде обговорена справа 30-літнього ювілею нашого Товариства. Просимо всіх членів полатити свої вклади на час, бо в протиний раз будуть суспендовані членів, котрі не сповнять членських обов'язків, не можуть користатися з Товариських привілеїв. — За уряд: П. Господарєв, предс.; О. Колочій, кас.; В. Воргуль, секр.; 95-24 — 93rd St., Ozone Park, N. Y.

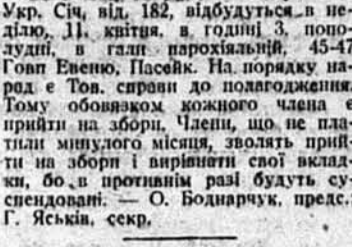
Дітройт, Міш. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подала до відома всім своїм членам, що кварталні збори відбуються в неділю, 11. квітня, в годині 2. пополуадні, в галі У. Н. Дому, 4655 Марцін. На ці збори просимо всіх обов'язково прийти, бо маємо багато справ до залагодження. Не легкомисльно собі зборі, бо в ці часах наші діла складнощі і вважати. Пригадуємо членам, що як вони ще в тім місяці не виповнять своїх зобов'язань, то будуть суспендовані. Розпочинаємо приготування до святкового 50-літнього ювілею Батька Союзу з таким наміром, що в відалі має бути 500 членів, а в Союзу 50,000. Головиний уряд Союзу виснажить, як не свято приготувати і чого від нас вимагає Батько Союзу. — І. Форісь, предс.; П. Кізел, секр.; І. Андрусєв, кас.

Менвіл, Н. Дж. — Квартальні збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, відбуються 11. квітня, в годині 2. у Набожницького. Просимо членів прийти на ці збори на означений час. — Ілько Шегера, предс.; Дмитро Фіндіна, кас.; Микола Лісній, секр.

Клівленд, О.

Тов. Запорозька Січ, від. 251, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуються в неділю, 11. квітня, зараз по другій Сі. Божій. Привність кожного члена є кончатися, бо маємо дуже важні справи до залагодження. Довгоочі членів напоминаємо, щоб прийшли й вирішили свої вклади, які дбають до Товариства. — За уряд: А. Янінський, предс.; Д. Паузал, кас.; П. Керик, секр.

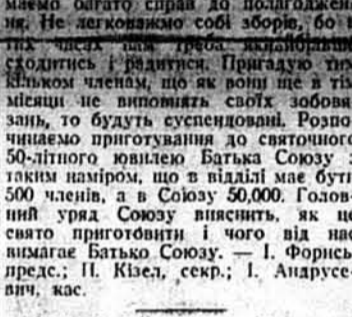
Бронеквонт, Н. Я. — Збори Тов. ім. Т. Шевченка, від. 289, відбуються в неділю, 11. квітня, в годині 2. пополуадні, в українській галі на Норт Гулман. Просимо членів прийти на ці збори на означений час, бо маємо важні справи до залагодження. — В. Гусар, предс.; І. Януш, кас.; Н. Головка, секр.

Клівтон, Н. Дж. — Тов. У. Н. Союзу, від. 292, подала до відома всім своїм членам, що кварталні збори відбуються в неділю, 11. квітня, в годині 2. у Набожницького. Просимо членів прийти на ці збори на означений час. — Ілько Шегера, предс.; Дмитро Фіндіна, кас.; Микола Лісній, секр.

Мірон Литвин і син — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661

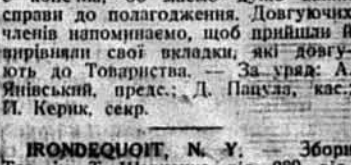
Перший Український Погребник на Філадельфії й околиці

Михайло Насевич cor. Franklin & Brown Sts., Philadelphia, Pa. Tel. Market 1320. Обслуга в день і вночі

Петро Ярема Український Погребник 129 East 7th Street, New York, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ЦІЛИЙ ПОХОРОН і вище ОБСЛУГУЄМО В ПЕРТ АМБОІ І ОКОЛИЦІ **KANAI KAIN FUNERAL HOME** 433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4846

Мірон Литвин і син — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

Мірон Литвин і син — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

Мірон Литвин і син — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

Мірон Литвин і син — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347

Мірон Литвин і син — УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКІ Обслуга щира і чесна 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: ESsex 3-5347